

KURYER LITEWSKI

w Wilnie we Srodę dnia 5 Września r. s. 1823 Roku.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

Gazeta sankt-petersburska donosi z *Porchow* pod 21 sierpnia: Ich Cesarska Wysokość Wielcy Xiążęta, raczyli przybyć do miasta *Porchow*: *MICHAŁ PAWŁOWICZ* d. 18 sierp. o godzinie 4 z południa, a *MIKOŁAJ PAWŁOWICZ* d. 21 o godzinie 7 z południa; i po zmianie koni, w pożądanym stanie zdrowia, w dalszą udali się podróż.

Czytamy w *Ruskim Inwalidzie* z dnia 27 sierpnia: *Antologia Rossyjska*, wydana przez *Kawalera Dupré-de-St. Méreau*, otrzymana już (w Petersburgu) z Paryża, i od dnia jutrzejszego zaczyna się przedawać w księgarniach *St. Florana* i *komp., Pluchart i Slenina*. W późniejszych numerach doniesiemy dokładną wiadomość o tem dziele, które bez wątpienia przyjemnym będzie dla wszystkich miłośników literatury.

Znajomy autor, doktor *Merkel*, obwieścił przez gazetę ryżką, iż za pozwoleniem wyższej zwierzchności, terażniejszej jesieni i zimy otworzy publiczny kurs *Historji*, składać się mający z 12 lub 15 lekcyj, które będą dawane raz na tydzień. Pisarski talent *P. Merkela*, któremu bezstronni krytycy niemieccy dawno już należyta oddali sprawiedliwość, korzystne czyni uprzedzenie o tym kursie. Publiczność ryżką, znająca z podobania swoje w *rozrywki i rozrywki* unajmiał i gustu, i twierdzi zapewne zdanie to przez czynne uczestnictwo i pochwałę przedsięwzięcia *P. Merkela*.

Taż gazeta zawiera z *Zytomierza* pod 1 sierpnia: Miasto nasze podobne jest teraz do najładniejszych, z przyczyny zgromadzenia obywateli tutejszej gubernii na elekcyje. D. 25 z. m. po zamiesieniu modłów do Pana Boga w tutejszem kościele katedralnym, i po wykonanej przysiędze, zaczęła się elekcyja w salach domu magistratowego. Wybrani zostali: Marszałek gubernialny, Marszałkowie powiatowi, Prezydenci Sądu Głównego, Deputaci, Sędziowie i inni urzędnicy, przez obywateli wybierani. Wczora po skończonej sessji, Marszałek gubernialny *Hrabia Moszyński*, dawał wielki obiad dla urzędników wojskowych i cywilnych i obywateli, w domu *Siostr Miłosierdzia*. Potym z dobrowolnych zapisów znakomita zebrała się summa na rzecz ich zakładów. Od końca maja trwają u nas dotąd ciągle prawie upały, które jednak nie szkodzą urodzajom: w maju i czerwcu przechodziły deszcze i zasiewy oziminy są bardzo piękne. Jarzyna w niektórych miejscach ucierpiała, ale i jej zbiory piękne; siana zaś mamy daleko więcej, aniżeli w roku przeszłym. Dzieki Bogu, teraz wszystkiego u nas będzie dosyć.

Kurs sankt-petersburski d. 24 sierp.: dukat hollenski nowy 11 r. 60 kop. Zmiana złota 2 r. 89 kop. Zmiana srebra 2 rub. 71 kop.

Nieustający dochód kommissji umorzenia długów: 68 assygnacyami 102 proo.

KRÓLESTWO POLSKIE.

Warszawa dnia 2 września.

(z *Gazety Warszawskiej*.)

Droga rocznica Imienia Najjaśniejszego Cesarza i Króla, obchodzoną była wczora w stolicy Królestwa Polskiego z jak największą uroczystością. Dodała świetności dniu temu obecność w murach tutejszych trzech NN. Wielkich Xią-

żąt, dostojnych braci *Nawłaskawskiego Monarchy*: Na pokojach u JJ CC. MM. Wielkich Xiążąt znajdował się JO. Xiążę Namiestnik Królewski, Senatorowie, Ministrowie, Jenerałowie, tudzież nayznakomiti i urzędnicy. W godzinach rannych JW. Biskup sandomierski, Senator Królestwa, odprawił w kościele metropolitalnym ś. *Jana* solenne nabożeństwo, w obecności JO. Xięcia Namiestnika, Senatu, Ministrów, wszystkich urzędników i licznie zebranego ludu, wznoszącego do Naywyższego modły o jak naydłuższe i nayszczęśliwsze panowanie ukochanego Monarchy. Tegoż dnia JO. Xiążę Namiestnik Królewski dał wielki obiad, na którym stosowne do uroczystości toasty wnoszonymi były. Bezpłatne widowisko na teatrze narodowym zakończyło uroczystość dnia tego, a gdy się zmierzchno, miasto oświecono.

PRUSSY.

Berlin dnia 6 września.

(z *Gazety Warszawskiej*.)

Przybyli tu Xiążęta *Kumberland* i *Kambridge*, pierwszy z *Lipska*, a drugi z *Hannoweru*.

Xiążę *Wellington* przybył d. 28 z. m. z *Brukseli* do *Akwisgranu*, gdzie krótko zabawił, i przez nią udali się w dalszą drogę, celem obejrzenia twierdzy *zwiazku niemieckiego*. Dnia 29 z. m. zjechał do *Koblentz*; tegoż samego dnia obejrzał szaniec, a nazajutrz rano pojechał na powrót. Miał mundur pruski z szarfą.

Rzeczywisty tajny radca i naczelny Prezes Wielkiego Xięstwa *Poznańskiego*, *Zerboni di Spozetti*, wyjechał stąd do *Poznania*.

Hrabia Gottorp, były Król Szwedzki, wyjechał z *Akwisgranu*, gdzie niejaki czas bawił.

NIEMCY.

Frankfort dnia 29 sierpnia.

(z *Gazety Warszawskiej*.)

Król Jmć *Wirtemberski* przybył d. 25 b. m. z *Liworny* do *Friedrichshawen*, dokąd Królowa *Jeymość* na jego spotkanie wyjechała. Tegoż dnia udali się oboje Królestwo *Ichmość* do *Altshausen*, i d. 27 b. m. powrócili do zamku *Bellevue*.

Dnia 21 b. m. odprawił się w *Darmstadt* chrzest trzeciego syna W. Xięcia *dziedzicznego Heskodarmstadtskiego*, który się dnia 15 z. m. urodził. Dano mu imie *Alexander Jerzy Ludwik Emil*.

Gazeta bayreutka donosi, iż Xiążę *Ipsylanty*, który siedział dotąd w twierdzy węgierskiej *Mungaczu*, został w połowie sierpnia zaprowadzony, z bratem swoim, pod strażą wojskową, do twierdzy *Theresienstadt*, gdzie oba doznają bardzo łagodnego obchodzenia się, i w towarzystwie oficera mogą się przechadzać.

FRANCYA.

Paryż, dnia 26 sierpnia

(z *Gazety Warszawskiej*.)

Marszałek Xiążę *Reggio*, przesłał list jenerała porucznika *Bourke*, pod d. 15 b. m., donoszący, iż osada twierdzy *Korunny*, w nocy z dnia 10 na 11 b. m. strzelała mocno do wojska oblegającego, lecz szczęściem uszkodziła kilka tylko domów, w bliskości głównej kwatery francuzkiej. O godzinie 8mej zrana przybył posłaniec rozcy-

mowy z twierdzy, z propozycjami względem pokoju, które jednak Hrabia *Bourke* odrzucił. Żądał bowiem nieprzyjaciela, aby generał francuzki oświadczył, iż osada uczyniła powinność swojej, i była posłuszną Królowi *Ferdynandowi*; chciała oraz osada udać się wprawdzie pod opiekę Xięcia *Angouleme*, bez uznania rejencji madryckiej, i w teraźniejszym swoim stanowisku, oczekiwać rozwinięcia wypadków kadyxkich, i rozkazów Króla hiszpańskiego. Cały dzień 12 b. m. upłynął na układach, a nareszcie generał *Bourke* oświadczył w *ultimatum*, iż chce wejść do *Korunny*, albo po przyjacielsku, albo po nieprzyjacielsku. Dnia 13 po południu, po naradzeniu się w twierdzy, przybył drugi posłaniec rozejmowy, z którym się generał *Bourke* ułożył, aby osada podlegała rozkazom generała *Morillo*. W skutku czego wyprawiono natychmiast dwóch oficerów osady do rzezonego generała. Zawieszenie broni trwać ma do ich powrotu, który za 4 lub 5 dni nastąpi. Raport Xięcia *Reggio* do ministra wojny pod d. 20 b. m., do którego list Hrabiego *Bourke* jest przyłączony, kończy się oświadczeniem, iż uważając poddanie się *Korunny* za niewątpliwe, posłał rozkaz Hrabemu *Bourke*, aby zajmując twierdzę, jeden tylko półk tam zostawił, a z resztą dywizji swojej ruszył do *Astorga*, i aby brygada generała *Laroche-Jaquelin* poszła do *Estremadury*, gdzie się kilka korpusów konstytucyjnych pokazało.

Odebrano tu raport od marszałka Xięcia *Conegliano* z *Vich* pod d. 17 b. m. Donosi, iż nieprzyjaciel, po bitwach przy moście w *Cabriana* i pod *Caldes*, cofnął się do *Gironella*, gdzie d. 16 b. m. tylna straż jego jeszcze się znajdowała. Generałowie *Trömelin* i *Eroles*, do których d. 15 b. m. przyłączył się pułkownik *Salperwick* z 10 kompaniami, ścigają nieprzyjaciela. *Milans* miał zamiar przyłączyć do siebie osady z *Urgelu* i *Figueras*, a potem dać odsiecz *Barcelonie*; lecz śpieszne pochody wojska naszego zniweczyły ten zamysł. Drugi raport Marszałka *Moncey*, pisany z *Manresy* d. 19 b. m. donosi, iż nieprzyjaciel, według wszelkiego podobieństwa do prawdy, myśli ciągnąć przez *Salsonę* i *Montblanch* do *Tarragony*; iż wspomniany marszałek wezwał dowódcę twierdzy *Tarragony*, aby się poddał, i że oficerowie osady postanowili na radzie wojennej wyprawić posłańca rozejmowego do głównej kwatery francuzkiej, dla dowiedzenia się o prawdziwym stanie rzeczy. Oczekuje więc marszałek niezwłocznego przybycia dowódcy pułku *Majorki*, którego tym celem wybrano.

Monarcha przyjmował wczora, jako w rocznicę imieniem swoich, powinszowania od rodziny królewskiej, Xięcia *Orleanu*, wszystkich władz wojskowych i cywilnych, i ciała dyplomatycznego. Hrabie *Chabrol*, prefektowi, który na czele rady municypalnej stolicy, złożył Monarsze hołd uszanowania, odpowiedział Król Jmć: „Z radością przyjmuję wynurzenie uczuć dobrego mego miasta *Paryża*. Byłem mocno przekonany, iż będzie uczestnikiem tego, co dzień dzisiejszy sławnego wystawia. Bóg sam wszystko działał; jemu samemu wszystko winniśmy. Jesteśmy tylko słabymi narzędziami w rękach jego; jemu dziękujemy, iż nas obrał za narzędzie dobroci swojej.“

Rada municypalna udała się potem na ulicę *St. Lazare*, gdzie położyła węgielny kamień na nowy kościół *Panny Maryi*, który kosztem miasta ma być wystawiony. O godzinie gtey zrana była wielka parada wojskowa na dziedzińcu pałacu *Tuilleries*; między innemi, 200 uczniów szkoły wojskowej w *St. Cyr*, odprawiwszy rozmaite obróty pod dowództwem marszałka, Xięcia *Tarentu*, przeciągnęło przed Monarchą i Xięciem *Bordeaux*, a potem udało się na przyspobioną dla siebie ucztę w sali oranżeryi. Gdy się ucztą kończyła, wszedł niespodzianie *Monsieur*; zgromadzenie przyjęło go radośnemi okrzykami. O godzinie 2giej po południu, zaczęły się zwyczajne zabawy dla ludu na polach elizejskich. Wieczorem znaczniejsze domy wspaniale oświecono, i w środku pół elizejskich zapalono fajerwerk. Radość dnia

tego nie była przerwana żadnym przypadkiem, i największy porządek panował w całym mieście.

Dnia 27. Donoszą z *Madrytu* pod d. 21 b. m., iż stolica ta używa największej spokojności. Oba postanowienia, Xięcia *Angouleme* i rejencyi, przywiedziono do skutku z umiarkowaniem, które wszystkie stronnictwa zaspokoilo. Xiążę *Infantado* i Pan *Saez*, minister spraw zagranicznych, wyjechali d. 19 b. m. do portu *Santa-Maria*; a wydział spraw zagranicznych, poruczone tymczasowie ministrowi morskiemu, bardzo umiarkowanemu, i powszechnie szacowanemu. Xiążę *Angouleme* przybył d. 16 b. m. przed południem do *Santa-Maria*, i zaraz obejrzał wojsko, które pała chęcią spotkania się z nieprzyjacielem. Przysposobiono wszystko do strzelania do *Kadyxu*, jeśli stany dłużey jeszcze wzbraniać się będą poddać.

Dnia 13 b. m. odprawilo się w instytucie wychowania sierot płci żeńskiej w *St. Denis*, uroczyste poświęcenie wizerunku obojga dzieci Xiężny *Berry*, który też Xiężna podarowała. Xiężna *Reggio* z Xięciem *Levis* zastępowała Xiężnę *Berry* na tym obrzędzie. Przy rozdaniu nagród w tymże czasie przewodniczył Marszałek Xiążę *Tarentu*.

Dnia 28. Hrabia *Eourke* donosił pod d. 17 b. m. Xięciu *Reggio*, iż *Morillo* wysłał jednego ze swoich oficerów do rejencyi z wiadomością, że osada *Korunny* poddała się pod jego rozkazy, i poruczyła mu dalsze układy z generałem *Bourke*, oraz warunki, pod któremi twierdza ma się poddać wojsku naszemu. Podobną wiadomość odebrał Xiążę *Reggio* od generała *Morillo* z dodatkiem, iż gdy generał ten dawniey się już z nami połączył, wszystkie więc przeszkody wkrótce ułatwione będą. Jakoż twierdza miała się już poddać d. 17 b. m., a to (jak dowódca w *Bajonnie* przez telegraf donosi) pod warunkami, podanemi przez generała *Morillo*, i przyjętemi.

Kontr-admirał *Hamelin*, dowodzący eskadrą pod *Kadyxem*, przysłał pod d. 15 b. m. raport kapitana *Lemarent*, o zajęciu *Algeziras*, w treści następującej: „Z powodu mocnego wiatru południowo-wschodniego, dopiero d. 13 b. m. po południu stanąłem pod *Algeziras*. Z obu fregatami *la Guerrière* i *la Galathée*, przygotowałem się zaraz do strzelania do tak zwanej *zieloney wyspy*. Ogień trwał półtrzeci godziny; wystrzelano przeszło 2000 kul, po części 36ciefuntowych. Gdy nazajutrz miało się znowu zacząć strzelanie, generał *Lauriston*, syn marszałka, oblegający od lądu, uwiadomił mię przez swego adjutanta, iż miasto poddało się. Ze jednak wojsko konstytucyjne uciekło na *zieloną wyspę*, ułożyłem się więc z generałem *Lauriston* względem powtórnego na nią uderzenia; wkrótce jednak przybył oficer od dowódcy z oświadczeniem chęci kapitulowania, i umówiliśmy się, aby d. 15 b. m. o godzinie 8mej zrana oddano nam wyspę ze wszystkimi będącemi na niej sprzętami wojskowemi i żywnością. Osada pójdzie w niewolę wojenną, i da słowo honoru, iż przeciwko wojsku francuzkiemu lub rojalistom hiszpańskim służyć nie będzie. Obie fregaty mało ludzi utraciły; lecz maszty i liny fregaty *la Guerrière* bardzo uszkodzone zostały. Stosownie do rozkazu, zaczęliśmy wkrótce strzelać do *Tariffa*. Krążąca pod tą twierdzę fregata *la Fleure de Lys* i bryg *le Dragon*, zostają pod mojem dowództwem.“

Odebrano tu listy z portu *St. Maria* pod d. 18 b. m. Xiążę *Angouleme* zwołał dnia tego radę wojenną. Nadeszła wiadomość z *Kadyxu* o dobrem zdrowiu Króla i jego rodziny; Królowa jednak nie jest przy nadziei, jak z początku rozgłoszono. Zdaje się, iż Król nie wątpi o blizkiem swoim oswohobdzeniu: gdyż list prywatny pod d. 15 b. m. wyraża, iż Hrabia *Puebla*, odebrał już od Monarchy rozkaz udania się do *St. Lucar* dla uczynienia przysposobień na jego przyjęcie: że Król Jmć, w kilka godzin po swoim oswohobdzeniu, popłynie do *St. Lucar*, zkad wodą uda się do *Sewilli*, a ztamtąd wkrótce do *Madrytu*. Adjutant Xięcia *Angouleme*, wysłany z listem jego do Króla, został przyjęty w *Kadyxie* z wielkim zapalem. Do por-

tu *Santa-Maria* zawinęło kilka okrętów portugalskich z potrzebami wojennymi.

W liście z *Madrytu*, pod d. 22 b. m. czytamy: „Oddział wojska, wysłany pod dowództwem generała *Roussal d'Urbal* do okolic *Madrytu*, ciągnął ponad brzegiem *Tagu*, i nigdzie nie spotkał żadnego korpusu nieprzyjacielskiego, któryby się znajdował w bliskości tej stolicy. W *Madrycie* panuje największa spokojność, i pojąć niemożna, z kąd pochodzą wieści o zabójstwach, które się rozeszły w *Paryżu*.

Oficer mórski, należący do naszej eskadry pod *Barcellona*, pisze pod d. 19 b. m.: „*Bryga la Gabelle* zatrzymał wczora statek płynący z *Barcellona*, na którym byli podpółkownik *Don Eugenio Guzman*, porucznik i urzędnik wojskowy. Zdaje się, iż *Mina* zechce podobnym sposobem uciekać, i dla tego baczność naszą podwoiliśmy. *Korweta Arriega* przyłączyła się d. 14 b. m. do brygi *le Faune* pod *Peniscola*. Kapitan rzeczono brygi układał się wtenczas z dowódcą w *Peniscola*, i spodziewano się niezwłocznego poddania tej twierdzy.“

Dnia 20. Odebrany tu raport od *Xięcia Connegliano z Villafranca* pod d. 22 b. m. donosi: „Nieprzyjaciel ciągle się cofa; d. 19 był w *Tarrega*, a nazajutrz w *Montblanch*. Dziś wojsko nasze stanęło w *Montblanch* i *Torregrassa*, a jutro w *Valls* i *Vendrell*. Osada *Barcellona*, uczyniła d. 19 b. m. nową wycieczkę, która jednak doznała takiego losu, co dawniejsze. Dnia 20 blisko 7000 piechoty i 200 jazdy z 6ciu działami wyszło bramą madronaską, i stanęło w szyku bojowym między tą bramą a nową. Zaczęto oraz mocno twierdzić się wszystkich baterii twierdzowych. Spodziewaliśmy się uderzenia; lecz po niejakich obrótach, okazujących wahanie się, wrócił nieprzyjaciel nową bramą do miasta.“

Nadeszła tu przez telegraf wiadomość z *Bajonny* pod d. 28 b. m., iż eskadra francuzka, krążąca pod *St. Sebastian*, zabrała d. 2 b. m. uzbrojony statek rybacki, na którym się konstytucyoniści znajdowali.

Donoszą z *Madrytu*, iż oba oddziały wojska konstytucyjnego pod dowództwem *Chalico* i *Sellet*, które dotąd snuły się w prowincyi *la Mancha*, zostały zupełnie pobite w okolicy *Manzanares*, przez dowódcę miejscowego, który z 80 kirysyerami przeciwko nim wyszedł, a potem kapitulowały. Rejencya rozkazała dowódcom rojalistów, aby żołnierzy konstytucyjnych, chcących służyć, przyjmowali do wojska swego.

Wczorajszy dziennik *Gwiazda*, umieścił wyjątki dwóch listów, pisanych z głównej kwatery *Xięcia Angouleme*. Jeden z portu *Santa-Maria* pod d. 18 b. m. donosi, iż tego dnia *Xiążę*, otoczony głównym sztabem, obejrzał całą linię wojska pod *Kadyxem* i wyspą *Leon*; drugi zaś list wyraża, iż *Xiążę* wyprawił jednego z adjutantów swoich, jako posłańca rozejmowego do *Kadyxu*, iż adjutant ten został przyjęty z zapalem, który się niezwłocznego rozwinięcia rzeczy spodziewać każe, i że, jeśliby to w naznaczonym przez *Xięcia* czasie nienastąpiło, na ten przypadek uczyniono przysposobienia do dzielnego ze wszystkich stron uderzenia.

ANGLIA

Londyn dnia 25 sierpnia.
(z *Gazety Warszawskiej*).

W gospodzie *Lloyds* odebrano wiadomość, która powszechnie wrzenie uczyniła. Eskadra francuzka, trzymająca *Kadyx* w zamknięciu, zabrała okręt kupiecki angielski, który dowoził żywność do tej twierdzy, i z ładunkiem, szacowanym 20,000 funtów szterlingów (800,000 zł. pol.) zaprowadziła do *St. Lucar*, a 12 będących na nim ludzi posłała do Francyi.

Nie dawno *P. Graham* chciał się puścić balonem z *Panem Sadler*. Dla widzenia czego zebrało się przeszło 50,000 osob, a blisko 3,000 zapłaciło za bilety do wejścia. O godzinie 10tej zrana zaczęto napełniać balon, który o 3 po południu

już miał wzbić się w górę; lecz robota szła zbyt powoli, i zawsze czegoś brakowało. Gdy nareszcie około godziny 6tej niecierpliwość publiczności doszła do najwyższego stopnia, *Pan Sadler* oderwał sznury przytrzymujące balon, który wzbił się na powietrze, lecz bez łódki, i tylko przez połowę napełniony. Unosił się, czyli raczej kręcił niejaki czas jak go wiatr pędził i w krótkce upadł. Żeglarze napowietrzni schronili się przed rozgniewanem pospółstwem, które zniszczyło ogrod, z kąd mieli się puścić balonem. Wiele osob chcących wyść, skaleczono w tłoku, rzucanemi zewsząd kamieniami i ceglami. Nareszcie policya poymała najburzliwszych, i wypędziła pospółstwo z ogrodu, żeglarze napowietrzni wymawiają się, iż doznali zawodu od fabryki, która im miała dostawić potrzebną ilość gazu, lecz balon ich nie był z materyi jedwabney ale z kartunu, i dla tego powietrze przez niego przechodziło.

Pewny człowiek w okolicy *Middleton* (w Anglii), który osoby słabe na umyśle na pensyę przyjmował, postanowił jednego waryata, który mu wiele kłopotu sprawiał, oddać do domu szalonych w *Lankaster*. Opatrzony w świadectwa lekarskie i sądowe puścił się z chorym w drogę. Ten pomnając, że mu kilkakrotnie tą podróżą grożono, jakkolwiek mu jey cel tajono, domyślił się dokąd go wiozą; spokojnie się jednak sprawował całą drogę. Przybywszy do *Lankaster* wieczorem, stanęli na noc w oberży. Zrana, kiedy jeszcze ów człowiek spał, wstał chory z łózka, pładruje jego pugilares, a znalazłszy papiery jego się tyżące, zabiera i udaje się z niemi do domu waryatów. Dopytawszy się o dozorcę, oświadcza, że mu przywiózł waryata, którego z wielką ostrożnością musiano przewozić, i aby go do podróży nakłonić, udano, jakby on sam miał waryata do *Lankaster* przeprowadzić, i dla tego dano mu papiery, do tego potrzebne. Po tej sprawie powraca do mieszkania, gdzie znalazłszy owego człowieka jeszcze spiącego, kładzie papiery do pugilaresu na powrót, a po niejakim czasie, daje mu się prowadzić do domu szalonych. Gdy weszli, oddał ów człowiek papiery, a chory, udając lekarza, zalecił dozorcey wiożyć nań sukienkę waryacką, ostrzyż mu głowę, i codziennie wylewać na głowę po sto wiader wody. Na próżno opierał się ów człowiek próżno krzyczał i wrzeszczał; porwanę go i przez dni kilka obchodzono się jak z szalonym. Aż nareszcie znajomi jego z *Middleton*, dokąd ów prawdziwy waryat powrócił, o uwolnienie jego postarali się.

Dnia 26 lipca uczyniono znowu wycieczkę z wyspy *Leon*. Ochotnicy sewilscy, oraz bataliony pierwszy i trzeci 6ciu półków wyszły i rozpoznały okolice do *Chiclana* i *Puerto-Real*; a nie spotkawszy nie przyjaciela wrócili na swoje miejsce. Poprzedzającego dnia przednia straż przy moście *Suazo* zabrała w niewolę oficera inżynierów i 8 żołnierzy z wojska wiary.

Dnia 4 czerwca kapitan *Barret* na okręcie zwanym *Lord Exmouth* i przeznaczonym do *Quebek*, znalazł pod 44 stopniem szerokości a 27 długości jeograficznej, butelkę pokrytą muszlami morskimi, w której było następujące pismo: *Wyprawa do bieguna północnego dnia 7 stycznia 1822. Butelka ta jest zostawiona pędowi morza przy biegunie północnym, przez oficerów należących do tej wyprawy, która w tedy o 5 stopni na zachod wysp Melville zamarzła. Wszystko jest dobrze. Jest to od dawna pierwsza urzędowa wiadomość o życiu Kapitana Parry i towarzyszków jego, z której się tyle przynajmniej pokazuje, iż z zatoki hudsonskiej posunął się ku północy na morze przy biegunie.*

Listy z *Brezylji* donoszą, iż generał portugalski *Madeira* ustąpił d. 2 lipca z *Bahia* z całym wojskiem europejskiem, które ze wszystkimi srebrami kościelnymi i wielą innymi kosztownymi rzeczami wsiadła na 61 okrętów wojennych i kupieckich. *Lord Cochrane* pozwolił mu wypłynąć bez przeszkody.

По воле Господина Главкомадующаго 1-го армію, ошь Иншенданисива оной арміи симъ объявляешся: Чшо на поставку провіанша и на нехоторыхъ пунктахъ овеа, а въ Динабургъ и лагерной еоломы, будущъ происходить торги въ Казенныхъ Палатахъ шѣхъ самыхъ Губерній, гдѣ войска расположены, имянно.

а) Въ Курляндской, Лифляндской, Калужской, Псковской, Владимирской и Волынской, по особому состоянію въ нихъ хлебныхъ промысловъ, на пошребность цѣлаго года, ш. е. съ 1-го Генваря 1824 по 1-е Генваря 1825 года, а для Риги, Динамида и Мишавы съ подугодовымъ кромѣ шого запасомъ. По Вишебской Губерніи на пять первыхъ мѣсяцовъ года, ш. е. съ 1-го Герваря по 1-е Юня 1824 года, для пунктовъ: Велижа, Суража, Вишебска, Полоцка, Дризы, Креславки и Динабурга; на весь 1824 годъ для Городка, Невелл, Себежа, Люцина, Режицы, Росицы, Ворклянъ, Преля и Лепеля, и до Смоленской какъ для войскъ сей самой Губерніи на весь 1824 годъ, шакъ и на поставку въ пошребность на семь мѣсяцовъ ш. е. съ 1-го Юня 1824 по 1-е Генваря 1825 года для слѣдующихъ Придвинскихъ пунктовъ Вишебской Губерніи: Велижа, Суража, Вишебска, Полоцка, Дризы, Креславки и для Динабурга съ присовокупленіемъ въ Динабургъ подугодоваго запаса.

б) Въ Губерніяхъ Воронежской, Тамбовской, Екатеринославской, Полшавской, Слободскоукраинской, Тульской, Рязанской, Орловской, Курской и въ Виленской на шу часъ Губерніи которая занята войсками 1-й арміи, поставки ограничиваются на время съ 1-го Генваря по 1-е Октябра 1824 года ш. е. на девять мѣсяцовъ.

с) Въ Губерніяхъ: Могилевской для всѣхъ пунктовъ оной на время съ 1-го Генваря по 1-е Юля 1824 года, въ Черниговской шже для всѣхъ пунктовъ оной съ 1-го Генваря 1824 по 1-е Генваря 1825 года; а въ Минской для Речицы равномѣрно на весь 1824 годъ а для Бобруйской крѣпости съ 1-го Юня 1824 по 1-е Юня 1825 года.

д) Свѣрхъ шого произведены будущъ торги въ Тамбовской Казенной Палатѣ для всѣхъ магазейновъ Владимирской Губерніи на пошребность всего 1824 года.

Сроки осеннихъ въ семь 1823 году торговъ назначаются во всѣхъ Казенныхъ Палатахъ въ одно время какъ для мѣсячной пошребности шакъ въ нехоторыхъ и для магазейновъ другихъ Губерній шакимъ образомъ:

Перваго разряда торги Октябра 8, 10 и 12 перешоржки Октябра же 15, 16 и 18-го въ Губерніяхъ: Воронежской, Тамбовской, Екатеринославской, Полшавской, Слободскоукраинской и Волынской.

Вшораго разряда: торги Октябра 16, 17 и 18-го, перешоржки Октябра же 19, 22 и 23-го въ Губерніяхъ, Курляндской, Лифляндской, Псковской, Тульской, Рязанской, Орловской, Курской, Калужской, Смоленской, и Владимирской.

Трешяго разряда торги Ноябра 1, 2 и 5-го, перешоржки Ноябра 6, 7 и 9-го въ Губерніяхъ Виленской, Минской для Бобруйска и Речицы; Вишебской, Могилевской и Черниговской.

На сіи сроки вызывающъ желающія къ торгамъ съ законными залогами воуваженіе по мѣсячной поставки припасовъ на сей разъ въ пшшую часъ прошивъ подрада, а на обещеченіе заданковъ особо кромѣ общешвенныхъ ошь дворянства поставокъ, кои оспаются на одномъ доврїи; вѣдомости о пошребности въ каждой Губерніи будущъ разосланы въ Казенныя Палаты въ свое время и публично въ оныхъ отккрыты въ мѣстѣ съ подробными кондиціями и прочими правилами, на основанїи коихъ должны происходить поставки.

За Отсушшвіемъ Генераль Иншенданна Исправляющїи должность Полѣваго Генераль Провіаншмейстера 1-й Арміи *Микеевъ*.

Августа 25го дня
1823 года *М. Шкловъ*.

Z woli Pana Głównodowodzącego 1szą Armią, od Intendencji tej Armii ogłasza się: iż na dostawę prowiantu i do niektórych punktów owsa a do Dyneburga i słomy kulowej, będą się odbywać targi w Izbach Skarbowych tych gubernij gdzie woyska są rozłożone, a mianowicie:

a) W Kurlandzkiej, Inflantskiej, Kaluzkiej, Pskowskiej, Włodzimirskiej i Wołyńskiej, dla osobnego stanu winich zbożowego przemysłu, na potrzebę całego roku, t. j. od 1 stycznia 1824 do 1 stycznia 1825 r. a dla Rygi, Dynamunde i Nitawy z półrocznym prócz tego zapasem. W gubernii Witebskiej na pierwsze pięć miesięcy roku, t. j. od 1go stycznia do 1 lipca 1824 roku, do punktów: Wieliza, Suraza, Witebska, Polocka, Drysy, Kresławki i Dyneburga; na cały 1824 rok dla miast Nowla, Siebieża, Luncyna, Reżycy, Rosicy, Warklan, Preta i Lepia, i w Smoleńskiej, jak dla woysk teyże gubernii na cały 1824 rok, tak też na dostawę ilości potrzebaey na siedm miesięcy, t. j. od 1 junii 1824 do 1go stycznia 1825 r. do następnych punktów nad Dziną w gubernii witebskiej: Wieliza, Suraza, Witebska, Polocka, Dryzy, Kresławki, i do Dyneburga, z przydaniem do Dyneburga półrocznego zapasu.

b) W gubernijach Woronezkiej, Tambowskiej, Ekaterynostawskiej, Poltawskiej, Słobodzko ukraińskiej, Tulskiej, Rianzańskiej, Orłowskiej, Kurskiej i w Wileńskiej na tę część gubernii, która zajęta jest woyskami 1szej Armii, dostawy ograniczają się od 1go stycznia do 1go października 1824 roku, t. j. na dziewięć miesięcy.

c) W gubernii Mohilewskiej do wszystkich jej punktów na czas od 1go stycznia do 1go lipca 1824 roku, w czernihowskiej także do wszystkich jej punktów od 1go januaryi 1824 do 1go januaryi 1825, a w Mińskiej do Reżycy, również na cały 1824 rok, a do twierdzy Bobruyska od 1 czerwca 1824 do 1go czerwca 1825 roku.

d) Nadto odbędą się targi w Izbie Skarbowey Tambowskiej do wszystkich magazynów gubernii włodzimierskiej na potrzebę całego roku 1824.

Terminy targów jesiennych w terażniejszym 1823 roku naznaczają się we wszystkich Izbach Skarbowych w jednym czasie tak na miejscową potrzebę, jako też w niektórych i do magazynów innych gubernij w ten sposób.

Pierwszego oddziału targi oktobra 8, 10 i 12, przetargi także oktobra 15, 16 i 18, w gubernijach woronezkiej, tambowskiej, ekaterynostawskiej, poltawskiej, słobodzko ukraińskiej, i wołyńskiej.

Drugiego oddziału targi oktobra 16 17 i 18, przetargi także oktobra 19, 22 i 23 w gubernijach, Kurlandzkiej, Inflantskiej, Pskowskiej, Tulskiej, Rianzańskiej, Orłowskiej, Kurskiej, Kaluzkiej, Smoleńskiej i Włodzimierskiej.

Trzeciego oddziału targi nowembra 1, 2 i 5go, przetargi nowembra 6, 7 i 9, w gubernijach Wileńskiej, Mińskiej do Bobruyska i Reżycy, Witebskiej, Mohilewskiej i Czernihowskiej.

Na te terminy wzywają się życzący na targi z ewikcyami prawnymi w stosunku do miesięczney dostawy żywności na ten raz w piątej części całego podradu, a na zabezpieczenie zadatkow osobno, prócz dostaw od Zgromadzeń Stanu Szlacheckiego, które zostają na samey ufności; wiadomości o ilości potrzebney w każdej gubernii będą rozosłane do Izb Skarbowych w swoim czasie i publicznie w nich odkryte, razem ze szczegółowemi kondycjami i dalszemi prawidłami, na których osnowie mają się czynić dostawy.

W niebytności Jenerał Intendenta Sprawujący obowiązki polowego Jenerał Prowiantmeystra 1ey Armii *Mikiejew*.

Dnia 25 augusta
1823 roku *M. Szklow*.

Kurs wileński na assygnaty od dnia 4 września rubel srebrny 3 rub. 79¼ kop., czerwony złoty nowy r. 11 kop. 75, stary r. 11 kop. 55, imperyal r. 36 kop. 80¼.

Wilno dnia 5 września v. s. 1825 Roku.

Изъявление благодарности.

Поспавляю священнымъ и приятнымъ для себя долгомъ, изъявивши чрезъ сие предъ лицомъ публики, вечную свою благодарность Гну Шпась - Лекарю Геппену, за неусыпное и безкорыстное старание его въ излеченіи болезни, кою я спрдадалъ при мѣсяца слишкомъ, она сошпала въ гнилой горячкѣ въ сильномъ градусѣ и съ пашпашаи, въ какомъ положеніи я былъ ошчаенъ въ жизни, и не имѣлъ нимапейшей надежды быши изльчимъ, но онъ Гнъ Шпась - Лекаръ Геппенъ неупомимымъ своимъ попеченіемъ, возвратилъ мнѣ прежнее здоровье; споль блиспательной опыши его искусства и сведеній по справедливосши должень возвысши общую къ ему доверенносши, а неусыпные старанія о больныхъ прибегающихъ къ его помощи, доказывающъ въ месш испинное его человекъ - любіе, я не иначе могу возблагодарши, какъ молщвами ко Всевышнему о продолженіи полезной и дьяшельной его жизни, а попомъ симъ торжесшвеннымъ изъявленіемъ своей признательносши. Г. Свенцяны, августа 28 дня 1825 года. Кашипанъ Колодевъ.

Освідчення wdzięczności.

Poczytuję za święty i przyjemny dla siebie obowiązek oświadczyć ninieyszem w obliczu Publiczności, wieczną swą wdzięczność, dla P. Sztaba Lekarza Heppena, za niezmordowaną i bezinteresowną staranność jego, w uleczeniu z choroby, którą więcey trzech miesięcy złożony byłem, a którą była gorączka zgnila z petocyami; w stanie moim byłem już bez nadziei życia; ale P. Heppen niezmordowaną pieczołowitością, przywrócił mi dawniejszy stan zdrowia; tak świetny dowod jego doskonałości i nauki, służnie podnieś powinien powszechną ku niemu ufność, a czynna staranność okolo chorych, szukających jego pomocy, dowodzi w nim razem rzetelney ludzkości. Ja nie jestem w stanie mu wypłacić się z obowiązku inaczey, tylko modlitwami do Naywyższego, o przedłużenie pożytecznego i pracowitego jego życia, a potym, ninieyszem urocysztem oświadczeniem mojej wdzięczności. Święciany dnia 28 augusta 1825 roku.

Kapitan Kołodziejew.

Plan 24 Loteryi Klassycznej Królestwa Polskiego.

Na jakową Loteryą bilety są przysłane z Warszawy do niżej podpisanego, gdzie można onych w każdym czasie dostać w domu Minkiewicza na ulicy Sawicz N. 54. Jakób Lichtenstein.

P L A N

Do 24tey Loteryi Klassycznej Królestwa Polskiego, złożoney z 30,000 Numerów, z których jest 10,000 wygrywających losów, na 5 Klass podzieloney, jako też i jednej nagrody składającey się z Pałacu w Warszawie narożnie przy Ulicach Miodowey i Senatorskiej pod N. 496 położonego, na gruncie dziedzicznym będącego, a dawniey pod nazwiskiem Pałacu Biskupów krakowskich znanego, urządownie na zł. pol. 1,002,500 otaxowanego, niemniey 25,000 zł. pol. w gotowiznie.

S t a w k a 125 z ł o t y c h.

1 Klasa 12 zł.		2 Klasa 18 zł.		3 Klasa 25 zł.		4 Klasa 35 zł.	
1. Los — —	7,000	1. Los — —	8,000	1. Los — —	9,000	1. Los — —	10,000
I. — — —	3,600	1. — — —	4,000	1. — — —	5,000	1. — — —	7,000
I. — — —	1,800	1. — — —	2,000	1. — — —	2,500	1. — — —	3,000
I. — — —	1,000	1. — — —	1,200	1. — — —	1,800	1. — — —	2,400
2. — — à 725.	1,450	2. — — à 1,000.	2,000	2. — — à 1,200.	2,400	2. — — à 1,800.	3,600
4. — — 500.	2,000	4. — — 750.	3,000	4. — — 1,000.	4,000	4. — — 1,200.	4,800
10. — — 250.	2,500	10. — — 500.	5,000	10. — — 750.	7,500	10. — — 1,000.	10,000
20. — — 200.	4,000	20. — — 250.	5,000	20. — — 500.	10,000	20. — — 750.	15,000
40. — — 100.	4,000	40. — — 150.	6,000	40. — — 250.	10,000	40. — — 400.	16,000
120. — — 50.	6,000	120. — — 75.	9,000	120. — — 125.	15,000	120. — — 200.	24,000
800. — — 12.	9,600	800. — — 25.	20,000	800. — — 50.	40,000	800. — — 75.	60,000
1,000. Losów —	42,950	1,000. Losów —	65,200	1,000. Losów —	107,200	1,000. Losów —	155,800
800. Losów bezpłatnych do 2 klasy	27,200	800. Losów bezpłatnych do 3 klasy	49,600	800. Losów bezpłatnych do 4 klasy	80,800	800. Losów bezpłatnych do 5 klasy	112,000
	70,150		114,800		188,000		267,800

5 K l a s s a 35 z ł .

1. Los — — — —	150,000.
1. — — — —	100,000.
1. — — — —	50,000.
1. — — — —	30,000.
2. — — — — à 20,000.	40,000.
4. — — — — 10,000.	40,000.
10. — — — — 5,000.	50,000.
20. — — — — 2,500.	50,000.
40. — — — — 1,500.	60,000.
120. — — — — 1,000.	120,000.
150. — — — — 500.	75,000.
270. — — — — 250.	67,500.
580. — — — — 200.	116,000.
4,800. — — — — 150.	720,000.
6,000. — — — — —	1,668,500.
Praemium czyli Pałac i nađto przyłączona w gotowiznie wygrana w summie	zł. 1,002,500.
	zł. 25,000.
	1,027,500.
	2,696,000.

R E K A P I T U L A C Y A.

D o c h ó d.		R o z c h ó d.	
30,000. Los fl. 12	360,000.	1,000. Losów	70,150.
20,000. — 18	522,000.	1,000. —	114,800.
28,000. — 25	700,000.	1,000. —	188,000.
27,000. — 35	945,000.	1,000. —	267,800.
26,000. — 35	910,000.	6,000. —	2,696,000.
		od praemii $\frac{10}{100}$	100,250.
fl. 125	3,437,000.	10,000. Losów.	3,437,000.

O B W I E S Z C Z E N I E.

1. Za zezwoleniem Najwyższej Władzy, zaręczeniem wypłaty przez Kommissyą Rządową Przychodow i Skarbu i pod dozorem Dyrekcyi jeneralney Loteryi Królestwa Polskiego, ustanowiona jest 24 Loterya klassyczna, składająca się z 30,000 Numerów, z których 10,000 losów w 5ciu klassach w artykule 5 wymienionych, jest wygrywających.

Do liczby wygrywających losów, jest dołączona nagroda, składająca się z Pałacu Rządowego massif murowanego, w Warszawie przy ulicach Miodowej i Senatorskiej narożnie pod Numerem 496, na gruncie dziedzicznym położonego, a dawniej pod nazwiskiem Pałacu Biskupów Krakowskich znanego, urządzenie na złp. 1,002,500, o-taxowanego. Pierwszy Numer wyciągnięty z koła zaraz po Numerze wygrywającym złp. 150,000, wygrywa dopiero opisany Pałac z przyłączoną do niego summa złp. 25,000, wynoszącą, nadto jeszcze wygrać może kwotę, jeśli jaka na wyciągnięty tenże Numer przypadnie, przez co zdarzyć się może dla wygrywającego ten szczęśliwy wypadek, że obok wygrania Pałacu i summy złp. 25,000. wygra także złp. 100,000.

W przypadku gdyby Numer wygrywający złp. 150,000, miał być ostatni z koła wyciągnięty, w takim zdarzeniu przedostatni Numer, wygrywa Pałac i złp. 25,000.

2. Wygrywający w czterech poprzednich klassach najmniejszą kwotę, oprócz teyże kwoty pieniężney dostanie jeszcze los bezpłatny do następney klasy.
3. Losy drukowane są z Numerami i podpisem Dyrekcyi Loteryyney, upoważnione pieczęcią teyże Dyrekcyi, tak, iż we środku tylko będący Numer i imię Kollektora na boku, pisane będą; takie tylko Losy i ich części są ważne, i za takie Dyrekcyja ręczy.
4. Stawka przyjmowana będzie w srebrney kurs w kraju mającey monecie, i w takiejże wygrane kwoty płacone będą.
5. Ciągnięcie w następujących terminach oznacza się.

1szej	Klasy	dnia	11	Sierpnia	1823 r.
2giey	—	dnia	12	Września	—
3ciey	—	dnia	13	Października	—
4tey	—	dnia	14	Listopada	—
rozpoczęcie 5tey	—	dnia	15	Grudnia	—

6. Na pierwszą klasę stawia się złp. 12, na drugą złp. 18, na trzecią złp. 25, na czwartą złp. 35, na piątą złp. 35.
7. Od każdej w gotowiznie wygranej kwoty, dziesięć od sta potrącać się będzie.
8. Kollektorowie mają prawo od każdego losu całkowitego brać w każdej klassie dla siebie po gr. pol. 15, od wpisu, i tak w proporcją czwartą część wpisowego od każdej ćwierci losu, prócz tego od każdego sześciu złotych wygranych, po groszy polskich pięć.
9. Posiadacz losu, na który wygrana Pałacu padnie, od teyże wygranej do żadnych zgoła opłat pociągany być nie ma, zaczem tenże tak od opłaty dla kolektora od wygranego Pałacu, jako i wszelkich innych, jakiegokolwiek bądź rodzaju opłat, niniejszym uwalnia się.
10. Ponieważ wygrywający Pałac odbiera go w possessyą w czasie Artykułem 14 oznaczonym, zatem:
  - a. Jeżeliby jakie lokale w czasie odciągnięcia loteryi wydzierżawione nie były, takowemi lokalami właściciel niezwłocznie podług swey woli zarządzi.
  - b. Komorne od lokatorów prywatnych, którym dopiero z dniem ostatnim czerwca 1824 roku, expirują kontrakty (gdyż na dłuższy czas wydanych kontraktow niema) do wygrywającego należy, a to, od dnia 1 stycznia 1824 roku.
  - c. Nakoniec: mieszkania te, które w czasie odciągnięcia loteryi przez Władze Rządowe zajętemi okazały się, dopiero od ś. Jana 1824 r. oddanemi właścicielowi do dyspozycyi jego zostają; lecz od nich, jako za półroczne komorne, Skarb Królestwa Polskiego zapewnia wygrywającemu wypłatę dochodu, podług tych zasad, jakie do ocenienia szacunku Pałacu tego przyjętemi przez Rząd zostały i podług nich taxa ułożona, która wraz z rysunkami tegoż Pałacu w dyrekcyi loteryi złożona, każdemu do przeyrzania wolna jest.
11. Numera w jednej odciągniętej klassie, do następnych należeć nie mogą, lecz każdy gracz u swego kolektora nowych dostać może losów, za opłatą atoli klass poprzednich, to jest: kto w drugiej klassie los nowy bierze zapłaci złp. 30, w trzeciej złp. 55, w czwartej złp. 90, w piątej całkowitą stawkę czyli złp. 125.
12. Kollektorowie losy nie sprzedane lub nie odmienione, powinni w takim czasie do dyrekcyi loteryi odesłać, aby u niey nayoźniej na dni trzy przed ciągnięciem każdej klasy znajdowały się, późney bowiem nadesłane na rachunek tego zostaną, na kogo zapisanemi były, w czém żadne usprawiedliwienie przyjętem nie będzie. Dla uniknienia zaś nieprzyjemności, winni są kolektorowie wyraźnie na kopercie zapisać dzień oddania ekspedycyi na Poczcie.
13. Po odciągnięciu każdej klasy, losy nie wyszłe zamienionemi bydy powinny u kolektorów na następną klasę, a to nayoźniej na dni ośm przed terminem do ciągnięcia oznaczonym, za okazaniem losu z poprzedzającej klasy, nieodmienione bowiem, jako o-puszczone uważane, inném osobom sprzedane zostaną, a twierdzenie iż kolektor kre-dytował stawkę bez wydania losu, przy wyniknąć ztąd mogącey kwestyi, na żadną u-wagę zasługiwać nie będzie i wygrana temu tylko przyznana i wypłacona zostanie, kto do niey udowodni prawo przez okazanie posiadanego z klasy właściwey losu; gdyby a-toli gracz, udając się w czasie przepisany do swego kolektora, losu do zamiany na następną klasę nie dostał, ma się o to zgłosić do dyrekcyi przed ciągnięciem teyże klas-

- sy, z przyłączeniem tak losu z poprzedniczey na dowód że był opłacony, jako też i opłaty następney klasy, a w tenczas z dyrekcyi odbierze los, zgłaszający się zaś po odbytem ciągnięciu, lub bez formalności dopiero przepisanych, sam sobie przypisze utratę wygraney.
14. Wygrane pieniądze zapłacone będą w Warszawie, po ogłoszeniu drukiem Tabelli wygranych Numerów, na prowincyi zaś najdaley w trzy tygodnie od daty tegoż ogłoszenia, a to za złożeniem oryginalnego losu wygrywającego u tego kolektora, u którego tenże los wzięty był. W powyższym przeciągu czasu i Pałac Nro. 496, wolny od wszelkich długów, z czystą zupełnie hypoteką, wygrywającemu za złożeniem losu oryginalnego, urzędownie na własność oddanym zostanie, równie w tymże czasie, wyplacona mu będzie summa złp. 25,000.
  15. Gdy losy do niniejszey Loteryi drukowane będą i w ćwiartkach dla łatwiejszego onych nabycia, zatem jeżeliby wygrana Pałacu padła na Numer w ćwiartkach wydany, a przez osoby różne zakupiony, wówczas tytuł dziedzictwa przez Rząd na nich wszystkich urzędownie przelany zostanie, oni sami atoli, jako wspólni dziedzice, między sobą o posiadanie pałacu ułożą się.
  16. Ani stawione pieniądze, ani wygrana, nie mogą być pod żadnym względem przyaresztowane, wyjąwszy gdyby kto jakim przypadkiem los przez siebie zakupiony zgubił, lub miał takowy sobie skradzionym, o czem kolektora lub dyrekcyą jeneralną loteryi zawiadomić powinien i to koniecznie przed ciągnięciem tej klasy do której los utracił.
  17. Mięszanie Numerów i ciągnięcie onych przez dwie sieroty odbywać się będzie publicznie w domu loteryjnym, w przytomności osób od Naywyższej Władzy do tego przeznaczonych.
  18. Dyrekcyja ręczy tylko za takich kolektorów, którzy mają patenta i instrukcyje formalne, a które na żądanie każdemu okazać są obowiązani. Kolektorowie zaś za swych subkolektorów i wszystkich którym do sprzedania powierzą losy, winni są zaręczyć.
  19. Dyrekcyja dając kolektorom do sprzedaży ćwierci losów, takowych, chociażby która z nich sprzedaną nie była, na powrót nie przyjmie.
  20. Wszelkie listy i pieniądze od kolektorów po Prowincyach, do dyrekcyi powinny być franco przesyłane. Kolektorowie po Prowincyach od kwot na losy u nich wzięte wygranych, i przez nich wyplaconych, mają prawo potrącić wygrywającemu porto, a to podług przepisów dla dyrekcyi Poczty wydanych.
  21. Wszelkie losy wygrane, na dowód że takowe opłacone zostały, kolektorowie do dyrekcyi loteryi odesłać powinni.
  22. Gdyby kto o wygranę w ciągu trzech miesięcy od dnia zakończenia ciągnięcia tej klasy, w której wygrana padła, nie zgłosił się, utraci prawo do wygranej i takowa oddana zostanie na korzyść szpitali krajowych.
  23. Osobom za granicą Królestwa Polskiego zamieszkałym, a w niniejszą loteryą grającym, zabezpiecza się wolność wyprowadzenia wygranych pieniędzy, bez żadney inney, prócz w planie wyszczególnioney opłaty, lecz w gatunkach monet prawem ostrzeżonych.

w Warszawie dnia 1go maja 1823 roku.

DYREKCYA LOTERYI KLASYCZNEY KRÓLESTWA POLSKIEGO.

Kons. Kochanowski J. Gebhard.

P o z e w.

1. Wedle Ukazu Jego IMPERATORSKIEY Mości Samowładnego całą Rosyą etc. etc. etc. Starozakonnym Judelowi i Mowszy Nefelowiczom Gruszkom, Leybie Ariowiczowi z Lipniszek, Jochelowi Szlomowiczowi Sobolowi, Michelowi Szumyłowiczowi, Saperowi, Berce Abramowiczowi, Rytewtowi, Jankielowi, Zachariaszewiczowi krawcowi wspólnikom, a Urodzonym Urbanowi Jazdowskiemu b. Prezydentowi Ziem. Wileń, Józefatowi Krzywcowi exaktorowi wilkomirskiemu, Heronimowi Morykoniemu Sędziemu Granicznemu Wilkom., Stanisławowi Paszkiewiczowi Assesorowi Sądu Głównego Wileń, Ludwikowi Weinlicherowi jubilerowi oraz Stanisława Łopaty sukcesorom, pozew edyktałny przed Sąd Główny Wileński 2go Departamentu z powództwa Urodzonego Ignacego Wołka Porucznika woysk Rosyjskich, w referencyi do Ukazu Rządzącego Senatu 3go Departamentu w 17 dzień miesiąca kwietnia bieżącego roku następnego Dekret remissyjny Sądu Głównego Guber. Lit. Wileńskiego 2go Departamentu z wyrażonemi obzał osobami zapadły, poprawującego, a ordynującego wyznaczyć jeden powiatowy Sąd mieysca tego gdzie żalcy mieszka lub gdzie majątek posiada na całkowitą rozprawę nawet przez śledztwieny porządek, gdy tego okaże się potrzeba, wynosi się w następnych proźbach o przeznaczenie w skutek rzeczzonego Senackiego Ukazu jednego Powiatowe-

go Sądu na całkowitą rozprawę, jakowy wedle brzmienia tegoż Ukazu za właściwy uznany będzie; o przedpisanie wyznaczonemu Sądowi przez śledztwieny process, jako takiemu rodzajowi sprawy właściwy całą sprawę roztrząsnąć; o uznanie bliższości dodowodu żalcey stronie jako ukrzywdzoney; o nakazanie wedle rygoru prawa postąpienia z winnymi; i nakoniec o sądenie na winney stronie expensow prawnych z wolnością poprawy tej żaloby.

Roku 1823 miesiąca września 4 dnia, Woźny niżej podpisany zeznaję tym moim relacyjnym kwitem, iż kopia takowego edyktałnego pozwu w sprawie WJP. Ignacego Wołka Porucznika po osoby poszczegulnie w onym przed Sąd Główny Litewsko Wileński 2go Departamentu ciąglego w mieście Guberńskim Wileń bez przerwy sądzącego się adcytowane, dla awizacyi, aby na prawny termin dla rozprawy stawili się do Gazety Kuryera Litewskiego podałem. Stefan Trzesnioki Woźny Powiatu Wileńskiego.

Roku 1823 miesiąca września 4 dnia przed aktami grodzkiemi Powiatu Wileńskiego stawając osobicie Woźny wyżej podpisany tę relacyą pozewną zeznał. Świadozę Regent Kazimierz Dauksza.

Roku 1823 miesiąca 7bra 4 dnia. Takowy pozew Redakcyja może umieścić do Gazet Kuryera Litewskiego poświadczam. Michał Sawicki Prezydent Ziem. Ptu Wileń.

P e n s y a .

z Pensya żeńska utrzymywana pod przewodnictwem JP. Kozłowskiej w Werkach, przeniesioną została do Wilna. Utrzymywac się będzie na Sawicz ulicy, w domu JW. Rzeczywiściego Radcy Stanu i Kawalera Römera. Przyymować się także na tę pensyą będą panny przychodzące.

3. Na dniu 3 miesiąca septembra 1823 roku w domu Uniwersyteckim w Wilnie pod N. 197 położonym, uskutecznić się będzie publiczna Licytacja rozmaitych meblow do własności JW. Radcy Stanu i Kawalera Józefa Franka należnych, o czém jako Delegowany Urzędnik do Publiczney wiadomości podaję. Dat 1823 augusta 29 dnia.

Jan Buksza R. M. W.

P o z e w .

3. ALEXANDER Pierwszy IMPERATOR Samowładujący Całą Rossyą etc. etc. etc.

Urodzonemu Hilaremu Oborskiemu Podkomorzemu Ptu Mińskiego sukcesorowi zeszłego Tomasza Oborskiego, Kajetanowi Sliżanowskiemu, Xięciu Ludwikowi Radziwiłłowi Sukcesorowi Xcia Antoniego Radziwiłła, Konstantemu Wołodzkowi Kommissyonierowi, sukcesoróm Ignacego Wendorfa utrzymującym część tradycyi w Czasznikach po Paszkiewiczach, Mikołajowi Haydukiewiczowi b. Prezydentowi miast Mińska, sukcesoróm Xiężny Karoliny Radziwiłłowej, sukcesoróm Grzegorza Ołędzkiego, Joachimowi Kudzinowiczowi b. Adwokatowi Mińskiemu, starozakonnym Boruchowi Dawidowiczowi mieszkańcowi Czasznickiemu, Manzelowi Felteynewowi, Stawirejowi, Styczyńskiemu, oraz dalszym debitorom funduszu zeszłego Marszałka Wołodkowicza w ręku swym utrzymującym, Pozew edyktalny przed Sąd inekwitacyjno-exdywizorski w dobrach Sielcu satysfakcyonować kredytorow tegoż Marszałka Józefa Wołodkowicza mający, z instancyi Ur. Wincentego Wołodkowicza Podkom. Ptu Wileyskiego Orderu ś. Jana Jerolimskiego Kawalera, stopień zeszłego swęgo oycy Marszałka Wołodkowicza reprezentującego, z odwołaniem się do dowodow czasu sprawy złożyć się mających, a w szczególności wynosi się o to: iż obżałowani niektórzy sami przez się, niektórych zaś Antecesserowie, zawiniwszy Józefowi Wołodkowiczowi Marszałkowi Gubernskiemu Mińskiemu dość znaczne summy, gdy tych zeszłemu swemu wierzycielowi nieopłaciliście, daliście przeto powód kredytorom tegoż Marszałka nieodbierającym satysfakcyi przyniesienia dopominku na Sądzie Głównym Wileńskim czasowego 2go Departamentu, jakoż z komportowanych od masy dowodów, tenże Sąd Główny przekonawszy się, iż w ręku obżałnych znajduje się summowny i dalszego tytułu fundusz, bonifikatę pretenzyów kredytorskich stanowiący, wszystkich do odpowiedzi przed wyznaczonym Sądem inekwitacyjno-exdywizorskim wyrokiem swoim w roku 1822 Sbra 27 dnia ogłoszonym, zobowiązał, skutkiem czego żałujący chcąc zadość uczynić dla wierzycieli funduszu oyczystego, znajduje konieczną potrzebę powołania wszystkich obżałowanych przed Sąd w dobrach Sielcu agitujący się i prosić nadewszystko dowo-

dów, jakie od masy oyczystey przyniesionemi będą, approbatty, mocą tych summ kapitalnych z procentami na każdym poszczególnie z obżałowanych debitorach i ich successorach, zasądzenia, i na tych kredytorów niemających satysfakcyi zalokowania, włóścian niesłusznie przez obżałowanych Styczyńskiego i Stawireja zadzierżanych, na rzecz masy oddania, oraz decydowania tego, o co w sprawie proszonym będzie, salva melioratione tey żałoby.

Roku 1823 mca augusta 24 dnia Woźny niżej wyrażony świadczę iż tego pozwu kopią zgodną w zupełności z niniejszym autentykem od JW. Wincentego Wołodkowicza Podkomorzego Ptu Wileyskiego i Kawalera orderu ś. Jana Jerolimskiego, stopień zeszłego Józefa Wołodkowicza Marszałka Gubern Mińskiego reprezentującego po JWW i WW. Debitorow jako to: Hilarego Oborskiego Podkom. Mińsk., Kajetana Sliżanowskiego, JO. Xcia Ludwika Radziwiłły, Konstantego Wołodzki, sukcesorów Ignacego Wendorfa, Mikołaja Haydukiewicza, sukcesorów Xiężny Karoliny Radziwiłłowej, Grzegorza Ołędzkiego, Joachima Kudzinowicza, Star. Borucha Dowidowicza, Manzella Folteynowa, Stawireja, Styczyńskiego, oraz dalszych debitorów zeszłego Marszałka Wołodkowicza, wyniesionego przed Sąd inekwitacyjno-exdywizorski w majątności Sielcu w w Gubernii Witebskiej odbywać się mający, do drzwi Sądowych Sądu inekwitacyjno-exdywizorskiego przybiłem i do stannosci wszystkich debitorów nieraz rzeczonych Marszałka Wołodkowicza przed Sądem w dobrach Sielcu odbywać się mającym, przez awizacyą Kur. Lit. wezwałem. Datt ut supra, Witalis Wosilewski Ptu Wileyskiego Woźny.

Roku 1823 augusta 24 dnia na Sądach inekwitacyjno-exdywizorskich stawając osobiście JP. Woźny wyżej wyrażony Relacyą Pozwu zeznał, świadczę Jan Weryha Sędzia Grodzki Zawileyski i Exdywizorski Prezydent.

Wolno drukować, Franciszek Billewicz Pisarz Grodz. Ptu Rosień. i Exdyw.

P o d r a d .

3. Dla Uniwersytetu Wileńskiego potrzeba drzewa opałowego w długości polana $\frac{3}{4}$ łokcia sążni trzy arszynowych 1000, to jest: 500 sążni sosnowego i tyleż olchowego, na dostarczenie takowego drzewa odbywać się będzie w Uniwersytecie publiczna licytacja w dniach 4, 5 i 6 września m. n. o godzinie 4 po południu. Każdy ktoby chciał należeć do takowej licytacji, ma się stawić w Kancellaryi Uniwersytetu w terminach wyżej oznaczonych i przerzeć warunki do kontraktu.

(podpisano) Sekretarz Felix Mierzejewski.

3. Dom JPanow Franciszka i samey Opit-zow małżonkow w Wilnie na Zarzeczcu pod N. 566 położony z publiczney licytacji w dniach 3, 4, i 6, miesiąca septembra 1823 roku uskutecznić się in fundo samegoż domu mający, zostanie rocznie z daty 29 tegoż miesiąca septembra zaarędowny, życzących przeto wziąć tenże dom w arędę, do licytacji na powyższe terminu jako delegowany z Magistratu wileńskiego Urzędnik zapraszam. Dat roku 1823 miesiąca augusta 28 dnia.

Jan Buksza R. M. W.